

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до статей 256 і 285 Кодексу України про адміністративні правопорушення (реєстр. № 4558 від 04 травня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 19 жовтня 2016 року (протокол № 51) на відповідність Конституції України проект Закону України про внесення змін до статей 256 і 285 Кодексу України про адміністративні правопорушення (реєстр. № 4558 від 04 травня 2016 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснюальною запискою до Законопроекту його метою є забезпечення механізму обміну інформацією щодо винесених судами постанов про адміністративні правопорушення, а також забезпечення доведення постанови суду про адміністративне правопорушення до уповноваженої посадової особи, яка склала протокол.

Для досягнення поставленої мети пропонується доповнити статтю 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення положенням про те, що у протоколі про адміністративне правопорушення зазначається, серед іншого, назва суб’єкта владних повноважень та його електронна адреса. Крім того, передбачається, що електронна копія постанови суду, засвідчена електронним цифровим підписом судді, надсилається у триденний строк з дня набрання нею законної сили на зазначену в Єдиній базі даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) адресу електронної пошти суб’єкта владних повноважень, уповноважена посадова особа якого склала протокол про адміністративне правопорушення (доповнення до статті 285 цього Кодексу).

Вирішуючи питання про відповідність законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові

акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виключно законами України визначаються, зокрема, діяння, які є адміністративними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України), судочинство, організація і діяльність прокуратури, органів дізнатання і слідства (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України). Прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Відповідно до частини першої статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Як зазначив Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004 верховенство права – це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність (абзац другий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення). Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія) одним з елементів забезпечення принципу верховенства права називає законність, яка встановлює, що «закони повинні виконуватися, що однаковою мірою стосується як державних органів, так і громадян. Законність також означає, що ніхто не може бути покараний, інакше як за порушення закону, і при цьому сам закон не може бути порушений безкарно» (пункт 42 Доповіді про верховенство права, ухвалений Венеціанською комісією на 86-й пленарній сесії 25-26 березня 2011 року).

Крім того, Венеціанська комісія наголошує ще на одному елементі принципу верховенства права – правовій визначеності, яка «вимагає, щоб юридичні норми були ясними, точними та були спрямовані на те, щоб забезпечувати постійну прогнозованість ситуацій та правовідносин, що виникають». При цьому зазначені елементи передбачають, що закон виконується на практиці, тобто існують реальні умови для його виконання» (пункти 46 та 51 згаданої Доповіді).

Зважаючи на зазначене, внесення запропонованих змін до чинного законодавства відповідає принципу верховенства права та узгоджується з положеннями Конституції України.

Водночас, Законопроект потребує доопрацювання в частині використання поняття «суб’єкт владних повноважень», визначення якого міститься в пункті 7 частини першої статті 3 Кодексу адміністративного судочинства України, адже це поняття не охоплює всіх осіб, що мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення відповідно до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Разом з тим, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статей 256 і 285 Кодексу України про адміністративні правопорушення (реєстр. № 4558 від 04 травня 2016 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П.КНЯЗЕВИЧ

